

Śląsk. Wspólna Sprawa – 100. rocznica przyłączenia ziem Górnego Śląska do Polski

„III Powstanie Śląskie było zwieńczeniem wysiłku ludu śląskiego o włączenie terenów Śląska do Polski, ale także – zwieńczeniem procesu odzyskiwania przez Polskę niepodległości” – powiedział wicepremier Piotr Gliński podczas konferencji zapowiadającej obchody związane z setną rocznicą przyłączenia ziem Górnego Śląska do Polski. Dziesiątki wydarzeń, konferencje naukowe, wystawy i programy edukacyjne przygotowały instytucje włączające się w obchody. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytut Śląski w Opolu, Muzeum Śląskie oraz Biuro Programu „Niepodległa” zapraszają Polaków nie tylko ze Śląska do wspólnego świętowania jednego z największych sukcesów w walce o niepodległą Polskę po 1918 roku.

Wicepremier Piotr Gliński przypomniał, że 20 czerwca 1922 r. wojska polskie wkroczyły do Katowic, zaś 16 lipca podpisany został akt włączenia ziem śląskich do Rzeczypospolitej Polskiej. Te wydarzenia kończyły długoletni, około sześćoletni okres kształtowania się polskich granic w procesie odzyskiwania przez Polskę niepodległości po 123 latach zaborów.

Rzadko pamiętamy, że ten epizod śląski był bardzo krwawy. Był także bardzo trudny do zrealizowania, ponieważ w tym czasie zaognione były również inne fronty – w czasie II powstania śląskiego toczyła się wojna polsko-bolszewicka. Dlatego należy podkreślić, że cały proces odzyskiwania niepodległości – w tym powstania śląskie – to z jednej strony czyn zbrojny, gotowość polskiej wspólnoty, mimo tak trudnych czasów, do walki z bronią w rękę, a z drugiej - działania dyplomatyczne – wskazał minister kultury i dziedzictwa narodowego.

Prof. Piotr Gliński podkreślił, że wspomniane w tych dniach wydarzenia historyczne są ważne także współcześnie, ponieważ to one ukształtowały Polskę i naszą tożsamość, a jednocześnie stanowią dowód na to, jak mądre wspólnoty powinny wybierać, jeżeli chcą przetrwać.

Współczesny kontekst wojny na Ukrainie dobitnie nam dziś pokazuje, jak ważne są tego typu wybory i jak bardzo ważne są wartości, które umożliwiają wspólną obronę w sytuacji krytycznej. Taka była przed 100 laty sytuacja Polski i tylko dzięki heroizmowi i mądrości naszych ojców możemy dziś rozwijać się w wolnym państwie – powiedział szef resortu kultury.

Zapowiadając obchody 100. rocznicy przyłączenia ziem Górnego Śląska do Polski, w ramach których odbędą się koncerty, prezentacje filmów, wystawy oraz liczne debaty, wicepremier Piotr Gliński szczególnie podkreślił znaczenie otwarcia Panteonu Śląskiego.

W niedzielę otwieramy Panteon Śląski. To jest instytucja, która, jak wiele innych, pozostanie po tych obchodach. Mam nadzieję, że obchody 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości będą się nam wszystkim kojarzyć z instytucjami pamięci, które w trakcie tych obchodów zostały powołane do życia, zbudowane, przekształcone, zmodernizowane. Jeśli chodzi o nasze muzea, to jest około 300 projektów inwestycyjnych. Jednym z tych nowych projektów, nowych instytucji, jest Panteon Śląski zlokalizowany w podziemiach katowickiej katedry. Jest on wspólną inicjatywą archidiecezji, miasta Katowice, województwa śląskiego

oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Odnosi się do pamięci o Ślązakach, o tych najważniejszych ludziach, którzy na Śląsku żyli, tworzyli i byli związani z polskością. Otwarcie Panteonu odbędzie się 19 czerwca, w przeddzień 100. rocznicy wkroczenia wojsk polskich do Katowic – powiedział minister kultury i dziedzictwa narodowego.

Instytucją koordynującą obchody setnej rocznicy Powstań Śląskich i włączenia ziem Górnego Śląska do macierzy został Instytut Śląski, a kierującym nim dr Bartosz Kuświk jest pełnomocnikiem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do spraw organizacji wydarzeń kulturalnych związanych z obchodami. Instytut przygotował szereg działań, które przypominają o tej rocznicy.

Przygotowaliśmy ofertę kulturalną zarówno dla Ślązaków, jak i dla całej Polski. Chcemy nie tylko zapraszać do świętowania, ale również przypomnieć Polakom, dlaczego Śląsk i walka o nasze ziemie była ważna dla Polski – zapowiedział dr Bartosz Kuświk, dyrektor Instytutu Śląskiego. – Przygotowaliśmy we współpracy z TVP serię fabularyzowanych filmów dokumentalnych o kobietach związanych z powstaniami śląskimi oraz dokument o procesie kształtowania granic Polski na Śląsku. Tworzymy również Internetową Encyklopedię Powstań Śląskich, a to tylko niektóre z naszych projektów – dodał dyrektor Kuświk.

Instytut Śląski przygotował również debatę naukową „Przyłączenie Śląska do Macierzy”, akcję edukacyjno-plakatową skierowaną do mieszkańców Śląska „Dziękujemy, że jesteście z nami”, a dla melomanów zorganizowany zostanie 3 lipca koncert pieśni powstańczych i patriotycznych w Rybniku.

W obchody setnej rocznicy Powstań Śląskich i włączenia ziem Górnego Śląska do Polski włącza się również Muzeum Śląskie w Katowicach z serią wydarzeń edukacyjnych i kulturalnych. Wystawa plenerowa „Dla Ciebie, Polsko – Śląsk” pokaże dzieje i wkład Śląska w rozwój Polski od średniowiecza po II RP. Kamienie milowe w historii regionu oraz ciekawostki historyczne i kulturowe przybliżą Śląsk całej Polsce. Wystawa zaprezentowana zostanie po raz pierwszy już 20 czerwca na dziedzińcu warszawskiego Pałacu pod Blachą.

Zaplanowaliśmy również szereg wydarzeń w samym Muzeum, które przypomną nam historię powstań, ale również zintegrują mieszkańców Katowic i okolic – zapowiedziała Maria Czarnecka, dyrektor Muzeum Śląskiego w Katowicach. – Koncert pieśni patriotycznych i historycznych „MUZEUM•WY•DŹWIĘKI” wzbogacony o atrakcje dla rodzin połączy nas we wspólnym świętowaniu. Wystawa „Był to dzień niezapomniany – droga generała Stanisława Szeptyckiego na Górny Śląsk” pozwoli zaś przypomnieć, jak przebiegał sam proces włączania ziem śląskich do Polski – dodała dyrektor Czarnecka.

Wkład w radosne świętowanie najnowszego święta państwowego ma również Biuro Programu „Niepodległa”, które przygotowało kampanię „Śląsk. Wspólna Sprawa – 100. rocznica przyłączenia części Górnego Śląska do Polski”. Kampania społeczna #ŚląskWspólnaSprawa przygotowana przez Niepodległą przypomina, jak ważne dla Polski było odzyskanie ziem śląskich i jak wiele trudu kosztowało to Polaków w latach 1919-1922.

– W ramach obchodów Biuro Programu „Niepodległa” przygotowało koncert plenerowy w Parku Śląskim w Chorzowie. Już 18 czerwca o godz. 20.00, na Polach Marsowych w Parku Śląskim w Chorzowie zagrają dla Śląska między innymi Stanisław Soyka, Renata Przemyk, Abradab, Sebastian Riedel, Baasch oraz wielu innych artystów – zaprosił Wojciech Kirejczyk, dyrektor Biura Programu „Niepodległa”. – Przygotowaliśmy również debatę naukową, serię materiałów edukacyjnych i wystawę o burzliwej historii Górnego Śląska do pobrania ze strony niepodlegla.gov.pl – uzupełnił dyrektor Kirejczyk.

W ramach obchodów Niepodległa dofinansuje także rekonstrukcję jednej z historycznych bram, które 100 lat temu witały Polaków na Śląsku. Brama powstanie we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Mszanej. Dla odwiedzających pawilon „Niepodległa. Miejsce Spotkań” w Łazienkach Królewskich zorganizowany zostanie Tydzień Śląski, który przybliży kulturę i historię Śląska.

Po więcej informacji o wydarzeniach zapraszamy na strony internetowe:

Instytutu Śląskiego – <https://instytutslaski.pl>

Muzeum Śląskiego – <https://muzeumslaskie.pl>

Biura Programu „Niepodległa” – <https://niepodlegla.gov.pl>

Dodatkowe informacje:

Kamil Wnuk,

rzecznik prasowy Biura Programu „Niepodległa”

kw nuk@niepodlegla.gov.pl

tel. 797143508

Na koncert Pokolenie’22 zaprasza Biuro Programu „Niepodległa” oraz partnerzy: Województwo Śląskie, Park Śląski, Instytut Śląski, Tauron. Wydarzenie sfinansowano ze środków budżetu państwa w ramach obchodów stulecia odzyskania niepodległości oraz odbudowy polskiej państwowości